

Godkännande av reflexmaterial på permanenta vägmärken

Bakgrund

Från och med 2017-11-15 ska reflexmaterial som används på permanenta vägmärken som upphandlas för användning på allmänna vägar vara CE-märkta. Ansökningar om att få använda reflexmaterial på permanenta vägmärken (nationellt typgodkännande) behandlas inte längre av Trafikverket.

Typgodkännande

Vägverket har sedan 1999 krävt att reflexmaterial som används på vägmärken ska vara typgodkända enligt VVFS 1995:94. I väntan på att systemet med CE-märkning skulle komma igång har Vägverket/Trafikverket utifrån kraven i europeiska provningsstandarderna granskat trafiksäkerhetsegenskaperna hos ett antal reflexmaterial.

Typgodkännande är ett nationellt system för att bedöma och verifiera byggprodukters överensstämmelse med krav i svenska byggregler. Typgodkännande får bara utfärdas om produkten inte omfattas av en harmoniserad standard eller av en ETA, europeisk teknisk bedömning. Typgodkännande upphör att gälla när byggprodukten blir CE-märkt.

Vägverket/Trafikverket har tillämpat DR30 A 99:7395 "Vägverkets riktlinjer avseende reflexmaterial till permanenta vägmärken" vid bedömning av befintliga vägmärkens funktion samt för specifikation av reflexmaterial vid upphandling av vägmärken.

I Vägverkets publikation 2009:15 "Handbok vägmärken" finns en förteckning över vilka reflexmaterial som är godkända av Vägverket/Trafikverket för användning på vägmärken.

Ett PM, TRV 2011/86447 "Information angående godkännande av reflexmaterial på vägmärken, rättelse", har tagits fram för vilka krav Trafikverket ställer för att godkänna reflexmaterial och hur ansökningar behandlas om att få använda reflexmaterial på vägmärken.

CE-märkning av byggprodukter

Från den 1 juli 2013 måste byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller en europeisk teknisk bedömning (ETA) ha en prestandadeklaration och vara CE-märkt för att få säljas inom EU, enligt EU:s byggproduktförordning. Detta gäller i Sverige och övriga länder inom EU:s inre marknad.

Byggprodukter, som inte omfattas av en harmoniserad standard eller bara delvis omfattas, kan CE-märkas med hjälp av en ETA.

Reflexmaterial som används på permanenta vägmärken är en byggprodukt som lyder under Byggproduktförordningen och omfattas av krav på CE-märkning.

Reflexmaterial baserade på glaspärlateknik CE-märks enligt SS-EN 12899-1

Reflexmaterial som är baserade på glaspärleteknik omfattas av en gemensam europeiska och svensk harmoniserad standard SS-EN 12899-1. Sedan 2007 har det varit möjligt att CE-märka reflexmaterial som används på permanenta vägmärken enligt SS-EN 12899-1 bilaga ZA.

Reflexmaterial baserade på mikroprismatisk teknik CE-märks enligt EAD 120001-00-0106

Mikroprismatiska reflexmaterial omfattas inte av en harmoniserad standard och kan därför inte testas och CE-märkas på samma sätt som reflexmaterial av glaspärletyp. Trafikverket har hittills krävt att mikroprismatiska reflexmaterial ska vara tillåtna för användning på vägmärken och andra trafikordningar på de statliga vägarna.

I oktober 2015 publicerades European Assessment Document (EAD) 120001-00-0106 "Microprismatic retro-reflective sheetings". Då blev det möjligt att CE-märka mikroprismatiska reflexmaterial för vägmärken. EAD kan användas som bedömningsgrund för att utfärda en europeisk teknisk bedömning, ETA. Med en ETA som grund kan produktens egenskaper anges i prestandadeklarationen för att få CE-märka produkten. För att begära en ETA, vänder tillverkaren sig till ett TAB (tekniskt bedömningsorgan).

Reflexmaterial på permanenta vägmärken

Som offentlig myndighet måste Trafikverket enligt LoU (Lag 2007:1091 om offentlig upphandling) och LUF (Lag 2007:1092 om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster) åberopa och använda befintliga och relevanta standarder i sina upphandlingar.

Möjligheten till typgodkännande försvinner i den takt som det kommer nya harmoniserade standarder eller europeisk teknisk bedömning (ETA).

Från och med 2017-11-15 ska reflexmaterial som används på vägmärken som upphandlas för användning på allmänna vägar vara CE-märkta. För att reflexmaterialen, ska få användas i Sverige ska de vara testade och CE-märkta enligt SS-EN 12899-1 eller EAD 120001-00-0106. Reflexmaterial baserade på glaspärleteknik som upphandlas för användning på allmänna vägar ska vara CE märkta enligt SS-EN 12899-1. Reflexmaterial baserade på mikroprismatisk teknik som upphandlas för användning på allmänna vägar ska vara CE märkta enligt EAD 120001-00-0106.

Den som sätter produkten på marknaden ansvarar för att den CE-märks. Krav på användning av CE-märkta produkter gäller oberoende av entreprenadform. Krav på CE-märkning av sådana anordningar gäller inte entreprenader där upphandlingen påbörjats före 2013-07-01 för reflexmaterial baserade på glaspärleteknik och före 2017-11-15 för reflexmaterial baserade på mikroprismatisk teknik. Inget hindrar dock att CE-märkta produkter används för sådana entreprenader. Krav på användning av CE-märkta produkter gäller oberoende av entreprenadform.

I samband med att reflexmaterialen CE-märks ska även en tillhörande prestandadeklaration (Declaration of performance) inklusive klasser upprättas enligt SS-EN 12899-1.

Krav på reflexfoliers och reflektorers optiska egenskaper anges i VGU, TRV publikation 2015:086, avsnitt 7.1.4. Reflekerande material till permanenta vägmärken ska väljas enligt Tabell 7.1-1. Reflekerande material till kantstolpar anges i avsnitt 7.2.2.1.

Krav på vägmärkens retroreflektion i underhållsskedet framgår av Standardbeskrivning för basunderhåll väg.

Övrigt

Ärendenummer
2016/99665

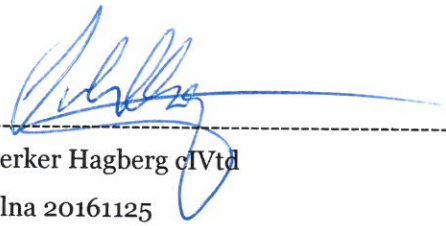
PM
Dokumentdatum
2016-11-14
Sidor
3(3)

 TRAFIKVERKET

Implementeringen av produktstandarden SS-EN 12899-1 och EAD 120001-00-0106 innebär att Vägverket/Trafikverkets beslut om att tillåta användning av reflexmaterial för permanenta vägmärken upphör att gälla 2017-11-15. Listan över vilka reflexmaterial som redan är godkända för användning på vägmärken, i Handbok Vägmärken upphävs från och med 2016-11-15.

Vägverkets riktlinjer avseende reflexmaterial till permanenta vägmärken (beslut DR30 A 99:7395) upphävs.

PM daterat 2012-03-16 " Information angående godkännande av reflexmaterial på vägmärken, rättelse" TRV 2011/86447 upphävs.

Sverker Hagberg cIVtd
Solna 20161125

